

LANDSRETSDOM OM ULYKKESBEGREBET

Vestre Landsret har ved dom af 31. januar 2017 dømt Ankestyrelsen til at anerkende, at en pædagogmedhjælperes ryg, nakke og hovedgener var en arbejdsulykke. Dommen har været ventet med spænding, da det er den første landsretsdom om ulykkesbegrebet efter Højesteret ved domme af 9. november 2016 præciserede ulykkesbegrebet – læs nærmere [her](#).

Ankestyrelsen har efterfølgende også [kommenteret](#) højesteretsdommene på baggrund af et [notat](#) fra advokat Henrik Nedergård Thomsen.

Et væsentligt problem var – og er – at arbejdsskademyndighederne igennem lang tid har haft en praksis, hvorefter en skade, der også kan opstå af sig selv, kun anerkendes, hvis den arbejdsmæssige belastning er **egnet til at skade en rask krop**. Denne praksis er blandt andet beskrevet i AES' generelle vejledning om anerkendelse af ulykker med ordene: ”Medicinsk årsagssammenhæng er den lægefaglige vurdering af, om en given hændelse/påvirkning kan medføre de gener, som tilskadekomne har. Vi skal vurdere, om en hændelse eller påvirkning er generelt egnet til at medføre en skade i en rask krop”

EN RÆKKE AFGJORTE SAGER MÅ GENVURDERES

Vi vurderede, at Højesteret (i den ene af dommene fra [9. november 2016](#)) afviste Ankestyrelsens synspunkt om, at egnethedsvurderingen skal ses i forhold til en sund/rask ryg, og Højesteret pålagde Ankestyrelsen bevisbyrden for, at forværringen/skaden ville være opstået uafhængigt af hændelsen.

Det var altså ikke skadelidte, der skulle bære risikoen for, at man ofte ikke kan vide om en skade (her en prolaps) alligevel ville have givet symptomer indenfor kort tid.

Vi mener derfor, at en række afgjorte sager må genvurderes og afgøres på ny i lyset af højesterets dom.

Det centrale er efter vores opfattelse, at det i overensstemmelse med lovforarbejderne klart har relevans at vurdere, om en belastning/påvirkning er egnet til at medføre skade, men at denne vurdering (om egnethed) skal ske i forhold til den konkrete person, det handler om og ikke i forhold til en fiktiv ”sund og rask” person.

DEN KONKRETE SAG

Sagen har tidligere været [omtalt](#) efter byrettens dom.

Der var tale om en pædagogmedhjælper, der den 30. december 2010 fik smerter i blandt andet ryg og nakke, da hun med et barn i hver hånd trådte ud på en sneglat skolegård, som viste sig også at være isglat. Det lykkedes hende at undgå at falde, men i forsøget på at genoprette balancen fik hun umiddelbart gener i nakke og ryg.

Arbejdsskadestyrelsen og senere Ankestyrelsen afviste at anerkende tilfældet efter arbejdsskadesikringsloven med den begrundelse, at hændelsen ikke var egnet til at medføre nakkegener, herunder den efterfølgende konstaterede diskusprolaps i nakken. Der blev herefter anlagt retssag mod Ankestyrelsen og i den forbindelse indhentet vurderinger fra Retslægerådet.

Pædagogmedhjælperen havde ikke tidligere haft betydelige ryg- eller nakkegener. På spørgsmål fra Kammeradvokaten om hvorvidt generne måtte antages at være forbigående og således gå i sig selv igen uanset behandling eller ej, svarede Retslægerådet, at generne *"kan være forbigående, men der findes ikke mulighed for at vurdere, om dette bliver tilfældet, eller om der vil være varige gener"*.

Retslægerådet udtalte endvidere, at den ved en senere MR scanning påviste diskusprolaps var *"forudbestående i forbindelse med degenerative forandringer i halshvirvelsøjlen og som sådan kan være medvirkende årsag"*.

Retslægerådet udtalte desuden på spørgsmålet, om hvorvidt de forudbestående forhold var at betragte som værende enten en forudbestående *"lidelse(r)"*; eller en *"disposition for udvikling af lidelse(r)"* eller eventuelt andet, at den forudbestående diskusprolaps må betegnes som en *"disposition for udvikling af lidelse"*.

Retslægerådet begrundede dette med, at ordet *"lidelse"* må forstås som en *"tilstand, der oftest er associeret med en form for smerte og under samtidig hensyntagen til, at diskusprolaps (i halshvirvelsøjlen) ikke nødvendigvis giver anledning til smerter, og at (skadelidte) i aktuelle sag ikke har haft tilbøjelighed til nakkesmerter forud for hændelsen"*.

Landsretten stadfæstede byrettens dom og skrev efter at have refereret væsentlige dele af Retslægerådets udtalelser, følgende:

"... at (pædagogmedhjælperen) efter hændelsen har haft vedvarende smerter i ryg, nakke og hoved. På baggrund af retslægerådets erklæringer kan det ikke lægges til grund, at diskusprolapsen i sig selv ville have medført tilsvarende smerter omkring det pågældende tidspunkt, også selv om hun ikke havde været udsat for den pågældende hændelse. Landsretten finder det herefter bevist, at hændelsen har medført en personskade.."

KOMMENTAR

Det er vores opfattelse, at dommen understøtter vores synspunkt om, at *"egnethedsvurderingen"* skal ske i forhold til pågældende person således, at selvom belastningen/påvirkningen er af beskeden art og ikke ville have ført til skade på de fleste, så skal skaden alligevel anerkendes, hvis der er en biologisk/naturlig/logisk forklaring på, at den pågældende person fik en skade, medmindre myndighederne beviser, at skaden ville være opstået alligevel uanset belastningen/påvirkningen.

Sagen er ført af Søren Kjær Jensen på vegne FOA for pædagogmedhjælperen.